

Boháči a Lazarovia text: L 16,19-31

¹⁹ Bol bohatý človek, obliekal sa do šarlátu a jemného ľanu a hodoval každý deň skvostne. ²⁰ A bol akýsi chudobný muž, menom Lazár, ktorý ležieval pred jeho bránou vredovitý ²¹ a žiadal si nasýtiť sa odpadkami z boháčovho stola, ale nikto mu ich nedal, len čo psy prichádzali a lízali mu vrede. ²² Ten chudák umrel a anjeli ho zanesli do lona Abrahámovho. Umrel aj boháč a pochovali ho. ²³ Potom v mukách podsvetia pozdvihol oči a zďaleka uzrel Abraháma a v jeho lone Lazára; ²⁴ zvolal: Otec Abrahám, zmiluj sa nado mnou a pošli Lazára, aby si koniec prsta omočil vo vode a ovlážil mi jazyk, lebo sa veľmi trápim v tomto plameni. ²⁵ Ale Abrahám mu odpovedal: Synu, rozpomeň sa, že si ty svoje dobré veci vzal zaživa a podobne Lazár zlé; teraz tento sa tu teší a ty sa trápiš. ²⁶ Okrem toho, medzi nami a vami je veľká priepasť, aby tí, čo odtiaľto chcú prejsť k vám, nemohli, ani odtiaľ nedostali sa k nám. ²⁷ Nato povedal (boháč): Prosím ťa teda, otče, pošli ho do domu môjho otca; ²⁸ mám totiž päť bratov; nech im svedčí (o tých veciach), aby neprišli aj oni na toto miesto múk. ²⁹ Abrahám mu povedal: Majú Mojžiša a prorokov, nech ich poslúchajú. ³⁰ On však odvetil: Nie, otec Abrahám, ale keby niekto z mŕtvych išiel k nim, kajali by sa. ³¹ Odpovedal mu: Keď Mojžiša a prorokov neposlúchajú, nedajú sa presvedčiť, ani keby niekto z mŕtvych vstal.

Drahí prítomní bratia a sestry, v jednom časopise bol **článok**, v ktorom sa písalo o nešťastných ľuďoch, ktorí našli miesto uprostred nás vďaka kresťanskému prístupu. Zvlášť hlboký tam bol obsah výpovede jednej z týchto stratených ovečiek:

„Ja rozdeľujem ľudí na **tri kategórie**: do **prvej** rátam tých, ktorí **ma zasypávali prezývkami**, preklínaním, a títo ľudia vo mne vzbudzujú nenávisť. Do **druhej** kategórie rátam tých, ktorí **ma chápali ako vzduch**, boli ľahostajní dokonca vtedy, keď som ich prosila o pomoc. Mám voči nim ukrutné výčitky. Človek nikdy neprestáva byť človekom a treba sa vždy na neho dívať ako na človeka, neodmietať mu omrvinky dobroprajnosti. A nakoniec do **tretej** kategórie rátam všetkých tých, ktorí **sa mi usilovali pomôcť**, ktorí kvôli mne neľutovali čas a chápali ma ako človeka. Oni mi dali chuť dobra. Vďaka nim som sa vrátil k viere v človeka“.

Tento príbeh z diaľky trochu pripomína naše **dnešné podobenstvo**, príbeh z Biblie o **boháčovi a Lazarovi**. Iste, dobre ho poznáme a počuli sme ten príbeh teraz pred chvíľou.

Pán Ježiš vo svojom rozhovore v dome ktoréhosi farizeja rozprával veľa príbehov, Jeho podobenstiev. Pomocou nich učil svojich učeníkov o Božom kráľovstve, ale aj o skutočnom Božom pohľade na tento svet. Povedal tam asi Jeho najznámejší obraz o stratenej ovečke a aj dojímavé podobenstvo o márnoträtom synovi. **Mnohí farizeji však Ježišom ako nevzdelaným dost' pohrdali (v. 14), podobenstvo o boháčovi a Lazarovi určil práve im.**

Opisoval v ňom **bohatého človeka**, ktorý mal všetkého hojnosť. No pred jeho bránou často ležal **nemocný muž menom Lazar**. Ten bol pre svoju chorobu bez príjmu a stále hladný. Boháč namiesto toho, aby sa o neho postaral, pokračoval vo svojom honosnom živote.

Lenže situácia sa otočila, **obaja sa časom pominuli** a Pán Ježiš ich už ukazuje na druhom svete. **Lazar sa dostal do neba a boháč – vlastne do pekla.**

Myslím si, že tento príbeh nie je skutočný. Pán Ježiš ho vytvoril iba ako obraz. Pretože do neba sa nechodí preto, že trpíme na tomto svete a do pekla zase preto, lebo máme hojnosť. Ak by to tak bolo, tak potom by bolo nebo otvorené pre chudobných z Afriky a pre nás ako obyvateľov krajiny zaradenej do OECD by v nebi nebolo miesta.

Ak by skutočný bol, bolo by prinajmenšom zvláštne, že by Pán Ježiš nebol ukázal pri odchode boháča aj Lazara z tohto času do večnosti na potrebu viery. **Lazar mohol ísť do neba iba vďaka tomu, že uveril v Krista a boháč do neba nešiel preto, lebo nad jeho životom čnel jeho hriech proti Svätému Duchu.** Všetky hriechy budú odpustené, ale hriech proti Svätému Duchu nie. Ak niekto odmieta Svätého Ducha po celý svoj život, ten proti Nemu hreší. Nemusíme za tým hľadať nič zložité. Za tento hriech bude človek odsúdený, no súdený bude aj za iné, ktoré ho ťažia.

Boháč z podobenstva niesol na svojej duši nezájum o chudobného, ktorý pri jeho blahobyte zomieral od hladu. Niekto by možno povedal, že práve boháčova prítomnosť držala chudáka Lazara pri živote. Iste sa mu aspoň z odpadkov niekedy niečo ušlo, veď v opačnom prípade by zvykol ležať pri inej bráne. Lenže takáto **starostlivosť - nestarostlivosť nestačí!** Podľa podobenstva bol boháč na Lazara zvyknutý a vôbec necítil potrebu pomôcť. Slovami článku z toho časopisu, ktorý sme mali v úvode kázne, sa tento vypasený milionár správal ako ľudia z druhej skupiny, pre ktorých sú núdzni absolútne ľahostajní. Maximálne sú radi, že aj oni tak nedopadli a nestali sa núdzni.

Prečo to Pán Ježiš povedal takto? Pretože farizeji sa vo svojom pyšnom postavení stavali k druhým ľuďom presne ako ten boháč k Lazarovi: Lazarovia existujú popri nás, nič s tým

neurobíme, ba mnohí si sami môžu za to, že sú biednymi Lazarmi, my sa snažme len o to svoje – o svoje ego, o hromadenie si majetku a budovanie si svojej slávy. Nie raz bol takýto postoj farizejov samým Ježišom označený za pokrytecký. (Mt 15,7; 22,18; 23,13...)

Iste by boli povedali: Lazar už tak jednoducho dopadol ... *To je už jeho osud, my s tým neurobíme vôbec nič. Ak by mala platiť povera o osude – pretože viera to nie je, iba povera – potom by nemalo zmysel absolútne nijaké konanie človeka.* Všetko by bolo tak, ako byť má. Podľa nalinkovaného osudu. Nebolo by treba deťom chodiť do školy – veď ak má byť dieťa hlúpe, ani škola mu nepomôže... Ak by sme verili na osud, nebolo by treba lekára – veď ak mám zomrieť, ani lekár mi nepomôže... A netreba ani riešiť ani problémy – ekologické, morálne, alebo aj sociálne, ako v prípade vredovitého hladného Lazara – veď ak má byť, ako má, my s tým neurobíme vôbec nič... **Prosím, nedajme sa nahovoriť na osud ani na nič podobné.**

Keby si boháč v podobenstve videl ďalej od svojho pupka, Lazar mohol dostať z boháčovho bohatstva zdroje na lekára a nemusel sa trápiť pred bránou honosného domu – na hanbu samotného boháča, že tam takého človeka každý deň má.

V podobenstve pokračujeme ďalej tým, ako **boháč na druhom svete, po svojej aj Lazarovej smrti vo večnosti vidí svoj biedny stav a blažený stav Lazara.** Chudák boháč, podľa deja sám uznal, že je to takto spravodlivé. Iste, do trápenia na druhom svete sa nedostal len kvôli tomu, že celý život pohrdal chudobným Lazarom. Na záverečný verdikt posledného súdu je dôležitý predovšetkým vzťah k Spasiteľovi. No na druhej strane ani **tento jeho skutok nezájmu mu nepriadal, ba viac priťažil** a aj to bolo, z čoho sa musel zodpovedať, ako sa na súde ľudia bez Krista musia zodpovedať z každého svojho skutku, slova a myšlienky.

A že posledný súd je naozaj posledným, svedčí z podobenstva práve to, že boháč nemôže k Lazarovi a ani Lazar – ako predtým závislý na boháčovi a jeho doslova odpadkoch zo stola – nemôže už prísť pomôcť svojmu „chleboďarcovi“.

Tu by podobenstvo mohlo celkom pokojne skončiť.

Ale **Pán Ježiš ešte pokračuje tým, ako boháč chce varovať svojich príbuzných. Lenže ani to sa už nedá.** Ba ani nikto iný nemôže ísť k jeho bratom na miesto neho, pretože – **majú Mojžiša a prorokov**, čo viac treba? I keď svoje podobenstvo Pán Ježiš uzatvára malou nepriamou narážkou na to, že mnohým nepomôže, ani keď On vstane z mŕtvych, pre farizejov, ktorým hovoril tento príbeh, mal byť záver napomenutím k tomu, aby sa naozaj držali podania svätých kníh. A nielen svojej namyslenosti a dôležitosti.

Tak čo, bratia a sestry, **čo si my odnášame z podobenstva o boháčovi a Lazarovi** podaného ako reakciu na farizejské vysmievanie a povyšovanie sa?

Veľmi ľahko sa práve na pozíciu farizejov vieme dostať aj my. I v našich cirkevných spoločenstvách sa neraz vedľa seba stretávajú „boháči“ a „Lazari“. Tí, ktorým sa v živote podarilo z Božej milosti dosiahnuť určité úspechy a tí, ktorí v niečom možno zlyhali. Ba možno tak zlyhali, až sa napokon aj zdráhajú prichádzať na spoločné stretnutia. A v iných oblastiach to vie byť zase naopak – tam sa boháči stávajú biednymi Lazarmi a slabí Lazari boháčmi...

Usilujme sa tvoriť zdravé spoločenstvo bez farizejstva – ja som lepší a ty horší – veď všetci máme jeden život a snažíme sa o to isté nebo! Amen.

Modlitba: Milý náš Pane a Bože! Práve sme si v kázni pripomenuli podobenstvo nášho Pána Ježiša Krista o boháčovi a Lazarovi. Nechceme byť takými ako boháč, ktorý pre svoju zaslepenosť nevnímal hodnotu života a napokon aj dopadol ako dopadol. No nechceme byť ani ako Lazar, ktorí sa len trápia celý život a nenachádzajú pochopenie od druhých. Nie, nechceme byť takými a ... predsa sa niekedy takými stávame, keď vo svojom myslení a aj konaní zabúdame, že sú okolo nás núdzni a my si ich nevšímame. Alebo keď sa naopak my stávame v nejakej oblasti núdzny a nedostáva sa nám pomoci, záujmu ani vlúdneho slova.

Práve naše kostoly so spoločnou oslavou Teba, nášho Pána, sú miestami, kde sa stretávame aj takí, ktorí prichádzajú s vyznávaním svojich omylov a chýb a aj takí, ktorí prichádzajú so svojimi zraneniami. Práve tu túžime nájsť pokoj v srdci ako publikán z iného podobenstva, ktorý odišiel ospravedlnený a uzdravenie ako Mária Magdaléna, ktorú žila so svojou vinou a po stretnutí s Pánom Ježišom odišla očistená.

Prosíme, požeň aj naše spoločenstvá, aby sme sa v nich stretávali ako rovnocenní bratia a sestry a dosahovali tak skutočné posvätenie našich životov. Povzbud' nás všetkých, aby sme opäť po období zatvorených kostolov nachádzali cestu späť a v našich zhromaždeniach nachádzali prijatie, lásku a posilnenie nášho duchovného života. Amen.